

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

LOs yttrande över betänkandet: Ökad insyn i partiernas finansiering – ett utbyggt regelverk (SOU 2016:74)

LO tillstyrker de förslag som återfinns i betänkandet.

LO har begränsat sitt yttrande över betänkandet till de delar som berör LOs konfederativa organisationsstruktur.

LOs policy är att öppet redovisa de anslag och de kostnader som innebär stöd till politiska partier och dess sidoorganisationer.

Folkrörelser

En viktig utgångspunkt för den svenska demokratin är att folkrörelser, organisationer och ideella föreningar strävar efter att utveckla, förändra och hålla samman samhället. Det handlar om globala, nationella frågor och lokala frågor.

Engagemang och aktivitet innebär kunskap och ökade insikter. Detta leder i sin tur till ett ökat medborgarligt ansvar.

Politisk påverkan

Även om kommitténs uppdrag är att se över hur partiernas finansiering ska ges ökad insyn, så finns det ett övergripande syfte som handlar om att ge den enskilde medborgaren ökad möjlighet att bedöma partierna när de ska göra sitt partival.

I betänkandet förs ett resonemang kring relationen mellan korporativa strukturer, pluralistiska relationer mellan beslutsfattare och intresseorganisationer, lobbyism och olika former av konsulttjänster, de så kallade policyprofessionellas makt och inflytande. Detta med hänvisning till två olika demokratiutredningar.

LO anser att öppenheten måste öka. Annars finns en risk för en utveckling där det som är anonymt och icketransparent leder till att subkulturer skapas där lögnar och ett aggressivt språkbruk används. Inte minst återfinns detta i nätbaserade kanaler.

Intäktsredovisning – Personvalsinslaget i partivalssystemet

När personvalsinslaget implementerades som en kompletterande del i partivalssystemet, så innebar det ett tydligt ställningstagande för att det är partierna som bär upp valsystemet.

Den statliga utredningen som utvärderade vallagsreformen kunde redovisa ett starkt folkligt stöd för denna tanke. Slutsatsen av detta är att översynen av partiernas finansiering bör beakta att vallagens kärna består av ett partivalssystem.

När enskilda kandidater tar emot bidrag till sin personvalskampanj, bör dessa medel betalas till kandidatens parti och genom exempelvis kostnadsställesredovisning skapa ökad transparens.

Att särskilja kandidatens privata ekonomi från personvalskampanjens, torde också underlätta i relation till gällande mut- och besticknings- respektive skattelagstiftning.

LO står således bakom kommitténs förslag till intäktsredovisning, men ser gärna att partierna är centrala i intäktshanteringen.

Arbetsmarknadens organisationer

Beträffande resonemanget om att begränsa möjligheten för organisationerna på arbetsmarknaden att agera politiskt genom att stödja ett politiskt parti eller kandidat, så delar LO kommitténs slutsats på detta område. Det vore förödande för tilliten att inkräkta på den grundlagsskyddade föreningsfriheten där varje demokratisk organisation i god ordning beslutar om och hur man vill stödja ett parti. En sådan begränsning är inte värdig en öppen demokratisk stat som Sverige.

Konsekvensanalys – Sökfunktion och filtrering

För LO är det angeläget att bekämpa de strukturer som bidrar till att hålla tillbaka en jämställd samhällsutveckling respektive ökad integration. Det är bra att betänkandet anger möjligheten till analys av dessa faktorer och att dessa ska redovisas på någon myndighets webbplats. Vi ser gärna att dessa också återfinns som sökfunktion och filtrering av intäktsredovisningar.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Anders Bergérus